

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci navrhovatele: **„ALPEX“ Przedsiębiorstwo Budownictwa Górniczego, Sp. z o. o.**, se sídlem ul. Opolska - Pawillon 723, Jastrzębie – Zdrój, Polská republika, zast. JUDr. Ing. Ondřejem Lichnovským, advokátem se sídlem Sádky 1605/2, Prostějov, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě ze dne 26. 5. 2011, č. j. 778/11-1200-800219 a 779/11-1200-800219, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 22 Af 123/2011, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

t a k t o :

I. Krajský soud v Ostravě **j e p o v i n e n** ve věci vedené u něj pod sp. zn. 22 Af 123/2011 rozhodnout nejpozději ve lhůtě **do 28. 2. 2014**.

II. Navrhovatel **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem ze dne 25. 11. 2013, postoupeným Nejvyššímu správnímu soudu Krajským soudem v Ostravě (dále jen „krajský soud“) dne 6. 12. 2013, se žalobce (dále jen „navrhovatel“) domáhal určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), a to vydání rozhodnutí ve věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 22 Af 123/2011. Svůj návrh odůvodnil tím, že dne 25. 7. 2011 podal k poštovní přepravě žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, kterou se domáhal přezkumu v záhlaví uvedených rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě. Od obdržení vyjádření žalovaného ze dne 29. 8. 2011 nedošlo v řízení k žádnému procesnímu úkonu a dochází k průtahům v tomto řízení. Navrhovatel přitom zjistil z úřední desky soudu, že v poslední době došlo u krajského soudu k vydání meritorních rozhodnutí ve věcech podaných až po jeho žalobě, příkladmo poukázal na věci vedené pod sp. zn. 22 Af 131/2011 a sp. zn. 22 Af 184/2011.

K návrhu se vyjádřila předsedkyně senátu, který je příslušný ve věci rozhodnout, tak, že věc byla přidělena k vyřízení senátu 22 Af, který je na uvedeném soudě jediným senátem vyřizujícím agendu Af. Tři zde zařazení soudci jsou však současně také členy senátů 22 A, 78 Ad a 79 A. Soudkyně – zpravodajka v této věci je zároveň předsedkyní výše uvedených senátů, nevyřizuje tedy pouze jí přidělené věci, ale organizuje a řídí zároveň práci všech těchto senátů, ve kterých je zapsáno celkem 479 nevyřízených věcí, přičemž dosud jsou ještě vyřizovány věci napadlé v roce 2011. V senátě 22 Af není vyřízeno 26 věcí časově předcházejících věc navrhovatele, pokud jde o navrhovatelem zmiňované věci, soud v nich shledal závažný důvod

pro postup podle § 56 odst. 1 s. ř. s. Navrhovatel je cizozemskou právnickou osobou, žalobní námítka se týkají komunitárního práva, nejde tak o běžnou záležitost a tato vyžaduje podrobnou, časově náročnou přípravu.

Z předloženého spisu krajského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že předmětná žaloba byla doručena krajskému soudu dne 26. 7. 2011. Dne 3. 8. 2011 soud zaslal stejnopis žaloby k vyjádření žalovanému a současně ho vyzval k předložení správního spisu, což žalovaný učinil dne 30. 8. 2011. Dne 5. 9. 2011 soud zaslal vyjádření žalovaného navrhovateli s výzvou, zda souhlasí s tím, aby ve věci bylo rozhodnuto bez jednání. Dne 3. 11. 2011 obdržel soud doplnění žaloby, které zaslal žalovanému dne 28. 11. 2013.

Nejvyšší správní soud posoudil postoupený návrh navrhovatele a dospěl k závěru, že je důvodný.

Podle § 174a odst. 1 zákona o soudech a soudcích, v platném znění, má-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení.

Podle odstavce 8 cit. ustanovení dospěje-li příslušný soud k závěru, že návrh na určení lhůty je oprávněný, protože s ohledem na složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu, dochází v řízení k průtahům, určí lhůtu pro provedení procesního úkonu, u něhož jsou v návrhu namítány průtahy; touto lhůtou je soud, příslušný k provedení procesního úkonu, vázán. Je-li návrh uznán jako oprávněný, hradí náklady řízení o něm stát.

Nejvyšší správní soud již opakovaně konstatoval, že průtahy v řízení neznamenají pouze excesivní stav, kdy dochází k nečinnosti soudu, ale lze je konstatovat i tehdy, dochází-li v soudním procesu postupem soudu k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu. V řízení podle ust. § 174a odst. 6 zákona o soudech a soudcích Nejvyšší správní soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty. Tzn. pokud zjistí neodůvodněné průtahy v řízení spočívající zejména v tom, že příslušný krajský soud poté, kdy obdrží podání ve věci, v přiměřené době nečiní žádné úkony, věci se vůbec nezabývá, aniž by pro takový postup existovaly ospravedlnitelné důvody, anebo činí úkony s nedůvodnou časovou prodlevou, usnesením určí tomuto soudu lhůtu, ve které má úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že v dané věci potřebné procesní úkony soudu byly učiněny bezprostředně po zahájení řízení v přiměřených časových lhůtách, avšak od 5. 9. 2011 do doby, kdy navrhovatel podal návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, byl soud [kromě zaslání doplnění žaloby žalovanému po více než 2 (!) letech od jeho obdržení] zcela nečinný; ostatně i ve vyjádření k nyní projednávanému návrhu na určení lhůty k projednání věci předsedkyně senátu uvedla, že v senátě není vyřízeno 26 věcí časově předcházejících danou věc.

Pro posouzení, zda v dané věci dochází v řízení k průtahům, je rozhodující, že žaloba byla podána v červenci roku 2011 a lhůta, v níž není rozhodnuto (a s ohledem na argumentaci krajského soudu o stavu vyřizování žalob v nejbližší době ani nemá být rozhodnuto), je více jak 28 měsíců. Taková lhůta není lhůtou v dané věci přiměřenou, a to i s ohledem na skutečnost, že ani jeden z účastníků nepožaduje, aby ve věci bylo nařízeno jednání.

Nejvyšší správní soud na tomto místě konstatuje, že vyjádření, které krajský soud předestřel, totiž že navrhovatelem je cizozemská právnická osoba, žalobní námítka se týkají

komunitárního práva, přičemž nejde o běžnou záležitost a tato vyžaduje podrobnou, časově náročnou přípravu, a že v současné době vyřizuje věci napadlé v době, která předcházela dni podání předmětné žaloby, neobstojí. K tomuto tvrzení krajského soudu Nejvyšší správní soud uvádí, že citované důvody žádným způsobem nezpochybňuje, avšak přesto nemohou vést k vysvětlení celkové délky vedeného předmětného řízení, ani doby, po kterou soud neučinil žádný úkon. Odkazy na pořadí vyřizovaných věcí totiž nepředstavují důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které však v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatele. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Ústavního soudu, který opakovaně ve svých rozhodnutích uvádí, že „*přítahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/07 a další).

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud s ohledem na dosavadní postup soudu dospěl k závěru o oprávněnosti podaného návrhu, a proto určil lhůtu pro vydání rozhodnutí, při jejímž určení zhodnotil soudem výše uvedené zvláštnosti dané věci, na které poukázala předsedkyně senátu ve svém vyjádření; touto lhůtou je krajský soud vázán.

Návrh navrhovatele byl uznán jako oprávněný, takže ve smyslu poslední věty ust. § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích hradí náklady řízení o něm stát. Vzhledem k tomu, že vznik takovýchto nákladů z obsahu spisu nevyplývá a navrhovatel ani žádné náklady, které by mu v tomto řízení vznikly, neuplatnil, soud rozhodl tak, že se navrhovatel náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (ust. § 174a odst. 9, věta druhá, zákona o soudech a soudcích).

V Brně dne 17. prosince 2013

JUDr. Radan Malík
předseda senátu